

270

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanı Sayın Fahrettin KOCA tarafından Anayasa'nın 98'nin ve TBMM içtüzüğünün 93. maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Kadim Durmaz

Tokat Milletvekili

2019 Aralık ayında Çin'de ortaya çıkan ve bugün ülkemizi de içine alarak küresel bir salgın haline gelen Corona virüse (COVID-19) karşı tüm dünya teyakkuza geçmiş durumdadır. Ülkemizde de ilk vakanın görülmesinin ardından çeşitli tedbirler alınmaya başlanmıştır. Toplumun geniş kesimlerinde oluşan farkındalıkla şimdilik ulusal çapta sokağa çıkma yasağı gibi ulusal ölçekli uygulamaları gerektirmese de virüs vakalarındaki sayının artarak devam etmesi daha sıkı tedbirler alınması gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Hükümet kanadından yapılan açıklamalar genellikle sürecin iyi ve şeffaf yönetildiği yönünde olsa da salgının başlaması ve yayılmasının ardından sınır kapılarında denetimlerin yeterli derecede sıkılaştırılmadığı görülmektedir. Kaldı ki ilk vakanın görülmesinden bu yana ülkede yaşanan kısmi panik, stoklama eğilimleri, hastanelerin ve sağlık lojistiğinin yeterince hazır olmaması; maske, eldiven ve dezenfektan gibi maddelere ulaşım da yaşanan güçlükler ile bir arada düşünüldüğünde hiç de hazırlık yapıldığı izlenimi doğmamaktadır. Buna ekonomik dar boğazın daha da büyümesi, TL'nin hızla değer kaybetmesi ve borsada yaşanan kayıplar da eklendiğinde ülkemizin durumunun diğer ülkelerden pek de farklı olmadığı gözükmemektedir.

Özellikle salgının yaygınlık kazandığı İtalya ve tüm dünyadan ibadet için ziyaret edilen Suudi Arabistan gibi bölgelere hassas yaklaşım geliştirilmemesi; salgın başlamasına rağmen umreden dönenlere sıkı bir karantina uygulanmaması gibi ihmaller de düşünüldüğünde ülkemizin riskli bir tabloyla karşı karşıya kalabileceği aşikardır.

17020

Diğer yandan teşhis ve tedavide köklü kurumlarımızdan Hıfzı Sıhha gibi kurumların ortadan kaldırılması ya da eski işlevlerini kaybetmiş olmaları da ülkemizi bu tip salgınlarda savunmasız bırakmaktadır.

Bu virüsle mücadelede her yurttaş eşti şartlarda korunma, hijyen ve yeterli beslenme hakkına sahip olmalıdır. Virüsle mücadele kapsamında şu ana kadar çok sayıda olumlu adım atılmasına rağmen İdlip'te yaşadığımız acı kayıpların ardından değişen mülteci politikaları ve Avrupa'ya karşı izlenen "açık sınır politikası" ülkemizi virüse daha açık hale getirmektedir. Gündemden düşmesine rağmen sınırlara yığılmış göçmen ve mülteciler arasında olası virüs salgını insani felaketlere neden olabilir. Öte yandan sınırda ve birliklerinde görev yapan Mehmetçiğimizin durumu ve Mehmetçik için alınan önlemler konusunda netlik yoktur.

Askerî sağlık hizmetleri, savaş yaralanmalarının, yaralıların tedavisinden ziyade, koruyucu hekimlik uygulamaları yönüyle çok önemlidir. Nitekim tarihimizde, savaş dışında salgın hastalıklar nedeniyle oluşan kayıpların önüne geçilebilmesi amacıyla, ihtiyacın karşılanabilmesi için 14 Mart 1827'de "Tıphane-i Amire" adıyla modern bir tıp eğitimi veren merkez açılmıştır. Ve o günden bu yana, Türk Silahlı Kuvvetlerinde belli gelenekler gibi bu devam etmekte idi; ancak 15 Temmuz Darbe girişiminin ardından Türk Silahlı Kuvvetlerindeki bu yapı dağıtılmıştır.

Bugünkü enfeksiyon ortamı ve Mehmetçiğin görev yaptığı arazi koşulları, beslenme, barınma ve hijyen koşullarına dikkat edilerek acil önlemler alınması gerektiği açıktır. Salgının ciddiyeti oranında mevcut mevzuatına göre hesap edilen temizlik maddeleri istihkak miktarları yeniden gözden geçirilmeli, arttırılmalı ve çeşitlendirilmelidir.

Şu anda, dengeli beslenme konusunda Türk Silahlı Kuvvetlerinin mevcut mevzuatına göre hesap edilen istihkak miktarları ve besin çeşitliliği de acilen gözden geçirilmelidir.

Yine en uzak birliklere kadar gıdaların bozulmadan ve zamanında ulaştırılması için ulaşım/nakliye zincirinin bozulmaması da aynı öneme haiz bir durumdur. Gıda güvenliği ve gıdaya ulaşım şimdi her zamankinden daha riskli hale geldiğinden önleyici tedbirlerin acilen değerlendirilmesi Mehmetçiğimizin sıhhati ve selameti açısından zaruridir.

Bu doğrultuda;

- 1- Covid-19 salgınının ardından kışlarımızda ve özellikle çatışma bölgelerinde görev yapan askeri personele yönelik yeniden bir yapılandırma söz konusu mudur? Salgına karşı ne gibi önleyici tedbirler alınmıştır?
- 2- Salgının yayılmasına en uygun zeminin kalabalık ortamlar olduğu dikkate alındığında kışlarımız ve operasyon bölgeleri Mehmetçiğimiz açısından önemli bir risk teşkil etmektedir. Buna göre yüz bine yakın Mehmetçiğimiz için virüsle ilgili ne gibi önlemler alınmıştır?
- 3- Sağlık Bakanlığı'nın yurt içindeki askerî birlik ve kurumlara yönelik kurduğu herhangi bir teşkilat ve önleyici anlamda aldığı herhangi bir tedbir var mıdır? Olası vakalara karşı ne gibi önlemler ve acil durum senaryoları hazırlanmıştır?
- 4- Askerî harekât bölgelerinde yaklaşık 100 bine yakın Mehmetçik'in bulunduğu tahmin edilmekteyken, buradaki uzman personel, corona virüsten korunmak adına gerekli eğitimleri almışlar mıdır? Bölgede salgına karşı yeterli lojistik tedbirler alınmış mıdır?

19/07

- 5- Operasyonlardaki Mehmetçiğe vücut direncini arttırma adına özel beslenme dengeli ve besin çeşitliliği iâşesi verilmekte midir?
- 6- Bilindiği üzere salgınla birlikte ulaşımda da ciddi aksamalar meydana gelmektedir. En uzak birliklere kadar gıdaların bozulmadan ve zamanında ulaştırılabilmesi için ulaşım, nakliye konusunda özel önlemler alınmış mıdır?
- 7- Bugünkü bulaşma ortamı ve Mehmetçik'in görev yaptığı arazi koşulları dikkate alınarak mevcut mevzuata göre hesap edilen temizlik maddeleri istihkak miktarları yeterli midir? Bu yönde ek tedbirler alınmış mıdır? Alındıysa bu önlemler nelerdir?
- 8- Birliklerde yeterli miktarda maske, kıyafet gibi koruyucu ekipman var mıdır? Sıvı sabun, kolonya, alkol vb. hijyenik maddeler bulundurulmakta mıdır?
- 9- Suriye'de rejimin tahrip ettiği alt yapı su, kanalizasyon sıkıntısını ortada iken birlikler için hızlı sağlıklı prefabrik barınma alanları yapılmış mıdır?
- 10- Virüsün kendini göstermesi halinde askerlerimizin teşhis, tanı ve tedavisi için gerekli test kitleri bölgelere gönderilmiş midir? Olası bir bulaşma durumunda birliklerde ya da yakın bölgelerde acil durum merkezleri oluşturulmuş mudur?
- 11- Birlikler için hastalık halinde kullanılmak üzere solunum cihazı bulundurulmakta mıdır? Varsa bunların bulundukları bölgeler hangileridir? Birliklerde kullanılmak üzere ayrılmış solunum cihazı var mıdır? Varsa bunların sayısı kaçtır?
- 12- 15 Temmuz hain darbe kalkışması sonunda kapattığınız TSK Askeri Sağlık sistemine yeniden dönmeyi düşünüyor musunuz?
- 13- Ülke güvenliği için her koşulda alınan tedbirlerin kesintisiz olarak devamı zorunlu bir gerçekliktir. Kurtuluş savaşında bile harp okulları eğitim ve öğretime devam etmişken bu durum savaş halindeki ordumuzu moral ve motivasyon açısından etkileyeceği gerçeği ortada iken; askeri okulların eğitim ve öğretime kapatma kararını gözden geçirecek misiniz?